

Václav Vlček se narodil 9. května 1897 v Uhlířských Janovicích. Gymnázium studoval v Litomyšli a v Domažlicích, kde po maturitě vstoupil do rakouské armády jako jednoroční dobrovolník. V roce 1916 přešel v Haliči k Rusům a přihlásil se do legií, s nimiž se zúčastnil bojů na Ukrajině a sibiřské anabáze. Do své vlasti se Václav Vlček vrátil v únoru 1920 a sloužil nejprve u pěšího pluku 1, poté u horského pěšího pluku 1 v Dolním Kubíně a posléze ve škole pro důstojníky v záloze v Košicích. Po absolvování Vysoké školy válečné v Praze, kterou úspěšně ukončil v roce 1930, byl jmenován do operačního oddělení hlavního štábu, kde setrval až do roku 1937. Téhož roku byl vyslán do Francie, kde působil při úřadu vojenského atašé na československém velvyslanectví v Paříži jako příští možný náčelník štábu tamní čsl. vojenské mise. Ve Francii byl svědkem tragické krize, politických a vojenských důsledků mnichovského diktátu.

Do Prahy se pplk. Vlček vrátil v říjnu 1938 a stal se profesorem na Vysoké škole válečné.

Po okupaci okleštěné Československé republiky nacisty se pplk. Václav Vlček zapojil do vojenské odbojové organizace Obrana národa, která ho určila k práci ve Francii. Počátkem července 1939 byl vyslán za generálem Ingrem do zahraničí. Do Francie přijel přes Polsko a zúčastnil se obnovy československé armády ve Francii. Po pádu Francie se pplk. Václav Vlček dostal s posledními čsl. jednotkami přes Gibraltar do Anglie, kde byl zařazen nejprve do oddělení pro vojenskou propagandu Ministerstva zahraničí Benešovy vlády. Zde pracoval v britsko-československé zpravodajské komisi, jejímž předsedou byl známý rozhlasový komentátor sir Robert Bruce Lockhart. Po invazi do Evropy, provedené západními spojenci, byl Václav Vlček pověřen funkcí přednosty operačního oddělení hlavního velitele zahraničních jednotek.

Po skončení války v Evropě se plk. Václav Vlček vrátil v červnu 1945 do Prahy a pokračoval ve funkci náčelníka operačního oddělení hlavního štábu. Odsud byl v roce 1946 přeložen do Českých Budějovic a jmenován velitelem divize. V Českých Budějovicích působil až do 1. prosince 1947, kdy byl jmenován velitelem armádního sboru v Banské Bystrici. Za svou odbojovou činnost byl v prosinci 1946 vyznamenán Řádem čestné legie.

Po komunistickém puči v roce 1948 byl brigádní generál Václav Vlček zbaven postavení v československé armádě a propuštěn z vojenské činné služby. Brzy po nastolení totalitní vlády a tlaku na demokraticky smýšlející důstojníky se rozhodl odejít do zahraničního exilu. Celá Vlčkova rodina uprchla do západního Německa koncem září 1948 a v uprchlických táborech zůstali celých 14 měsíců, hlavně v Ludwigsburgu u Stuttgartu. Zde byl generál Václav

Vlček zakladatelem a až do svého odjezdu do Kanady v prosinci 1949 předsedou odbočky Československé obce legionářské v exilu. V červnu 1949 byl brig. gen. V. Vlček v nepřítomnosti odsouzen k trestu smrti.

Po příjezdu do Montrealu se brig. gen. V. Vlček zapojil do čsl. krajanského života. Byl zvolen předsedou místní skupiny Československého národního sdružení a založil československou doplňovací školu. Až do konce svého života se aktivně podílel na tvorbě kulturní a sociální práce mezi českými a slovenskými krajany.

Jeho manželka, paní Božena Vlčková, v době, kdy působil v zahraniční armádě, se aktivně podílela na odbojové činnosti u nás, mimo jiné také na pomoci našim parašutistům, kteří uskutečnili atentát na Heydricha. Starší syn Vlčkových Luděk byl zatčen a popraven gestapem v roce 1942, mladší syn Zbyněk žije v USA v New Jersey.

Velmi významnou kapitolou v životě Václava Vlčka byla jeho práce ve skautském hnutí. V roce 1975 ve Skautské příloze exilových „Kanadských listů“ vysoce ocenil jeho působení ve skautingu dr. Velen Fanderlík [*]. Mimo jiné uvedl, že bratr V. Vlček se objevil mezi skauty někdy ve dvacátých letech, brzy poté, co vystudoval Vysokou školu válečnou. Byl členem výchovného odboru Junáka a jako referent pro lesní školy se s ním V. Fanderlík často scházel na schůzích náčelnictva. Zdůrazňoval potřebu výchovy mladých hochů k iniciativě a soběstačnosti a stavěl se proti snahám zavést do skautingu více toho, čemu se říkalo „opatrnost“ a přílišné „vedení za ručičku“. Věřil, že k odpovědnosti se dá vychovat jenom tím, že se chlapci postupně svěruje víc a více úkolů, těžších a odpovědnějších, aby se naučil sám rozhodovat a neptal se stále, co má dělat. V tom byli oba skautští vůdci zajedno, protože jim oběma vadilo, že mnoho rodičů chtělo, aby se jejich chlapci otužili a „zmužnili“, ale báli se, aby si v táboře neodřeli koleno... Byl to on, který dr. Velen Fanderlíka povzbuzoval, aby dopsal a vydal příručku „600 her“, která později vyšla v šesti vydáních a stala se pomůckou používanou nejen skauty, ale všemi vychovateli mládeže.

Br. V. Vlček zdůrazňoval kázeň, pochopitelně, vždyť byl voják, ale také kulturu. Byl dobrý muzikant a měl smysl pro všechno krásné a byl si dobře vědom toho, že podstatou skautingu je nejenom sport a táboření, ale také kultura.

Když přišla doba branné výchovy a skauting se stal najednou moderním a důležitým i mezi lidmi, kteří v něm viděli jenom divočinu a tuláctví, varoval br. Vlček před příštím „vojáckováním“ všude tam, kde výchovné spolky přeháněly formality a vedly své svěřence k bezduché pasivní poslušnosti, zapomínající na to, že skauting má vychovávat myslícího člověka, který ví, co dělá a proč to dělá.

Rok 1938 byl nejenom tragickým rokem naší vlasti, ale přivedl také bratra Vlčka před úkoly, které nikdo netušil. Náčelník A. B. Svojsík, který vedl Junáka od založení, náhle zemřel a několik týdnů po něm odešel i br. Jan Novák, dlouholetý místonáčelník, spolupracovník a spoluzakladatel Junáka. Na valném sjezdu Junáka v lednu 1939 bylo těžko najít někoho, kdo nahradí náčelníka, ale také nového starostu. Starostou Junáka byl po první světové válce básník Machar, potom po dosti dlouhou dobu dr. E. Beneš, tehdy čs. ministr zahraničí, a v roce 1938 to byl dr. Charvát.

Funkci náčelníka po určitém kolísání byl ochoten převzít br. B. Řehák, také jeden ze starých spolupracovníků Svojsíkových, a br. Vlček, ač nerad, převzal místo tzv. velitele, což bylo nové slovo pro funkci starosty. Byla to velice nesnadná funkce, protože národ byl zklamán nad politickým a mezinárodním neúspěchem po Mnichově. Vláda Národního souručenství s Háchou v čele se pokoušela o udržení národní jednoty, ale vyvolala tím často duchy falešného nacionalismu, hraničícího s fašismem, podporovaným potají z Říše. Byla to doba zmatku, ale Vlček si udržel chladnou mysl a pevný postoj.

Bohužel jenom na rok. Na podzim 1939 již byl v Paříži, kam odešel právě včas. (Br. Řehák byl okupanty zatčen a vězněn až do konce války v Buchenwaldu.)

S dr. Velenem Fanderlíkem se generál V. Vlček znovu sešel až ve Francii a spolupracoval s ním také v Anglii. Činnost generála Vlčka v poválečném období dr. Fanderlík hodnotí vysoce pozitivně. Cítuji:

„Nezapomněl na skauting, ani když byl šéfem propagačního oddělení naší armády v Anglii, prosadil, že naše vláda v exilu uznala naše skautské jednotky organizované v armádě a mezi čs. mládeží v zahraničí za pokračovatele Junáka doma. V Londýně zůstal br. Vlček jako skaut spíš v pozadí a byl to on, kdo mě přemluvil, abych kandidoval na funkci starosty Junáka v r. 1946, po jeho obnovení.“

V roce 1948 byl jedním z prvních, kdo uprchli se svými rodinami do západního Německa a v Ludwigsburgu jsme opět konferovali, jak obnovit skauting v třetím odboji.“

Když se někdy zamyslíme nad osudem jednotlivců a nad historií našeho národa, najdeme lidi, kteří prošli léty událostí nenápadně, nestali se všeobecně známí, ale ve chvílích nebezpečí byli na místě, dovedli zasáhnout, převzít zodpovědnost za rozhodnutí a zase ustoupit do stínu. A to právě dovedl brigádní generál Václav Vlček.

Proto tolik zdůrazňoval, že skautská výchova potřebuje vychovávat lidi k rozhodnosti, odpovědnosti a konání povinností nejen za jasných dnů, ale i když bouře sviští. Věděl proč. Sám to dovedl.

Brigádní generál Václav Vlček zemřel 5. ledna 1971 a je pochován v Montrealu.

Dr. Petr Majer

Poznámka:

[*] Velen Fanderlík (1907–1985), právník, pedagog, skautský činovník. Od roku 1939 advokát v Brně a docent tělovýchovy na Masarykově universitě. V letech 1945–1946 člen vyšetřující komise při norimberském tribunálu. Po únorovém převratu emigroval, vystudoval kanadskou University of British Columbia a stal se znalcem evropského a kanadského práva. Vydal řadu skautských příruček (mj. Skautský vůdce /1933/ s B. Řehákem)